

Titulació, impartició de crèdits:

Pedagogia: obligatòria, 1er semestre, 4rt curs, 4 crèdits (3 ECTS)

Departament: Pedagogia Sistemàtica i Social

Professors: Mayka Lahoz

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Els objectius generals de l'assignatura es poden resumir en els següents:

- Valorar i entendre l'organització del sistema educatiu, analitzant els diferents òrgans que el formen i la seva interrelació i funcionament.
- Analitzar críticament el propi sistema educatiu a partir de la documentació estratègica i legislativa que regula la planificació i supervisió.
- Relacionar i vincular l'adequació del propi sistema educatiu amb les característiques i necessitats dels diferents contextos educatius que conformen el territori.
- Conèixer la Inspecció d'Educació com a òrgan de l'Administració Educativa.
- Reflexionar críticament sobre les funcions del supervisor i els problemes deontològics que suposa l'exercici de la Inspecció.
- Aplicar a la pràctica els coneixements teòrics adquirits portant a terme el disseny de processos de planificació i supervisió del sistema educatiu.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

BLOC 1. L'educació, una necessitat social.

- 1.1. Dret i deure dels ciutadans.
- 1.2. Obligatorietat i garantia dels poders públics.
- 1.3. Oferta i demanda d'educació.
- 1.4. Limitacions del sistema educatiu per donar resposta a les necessitats de la societat actual.

BLOC 2. El sistema educatiu i escolar.

- 2.1. Sistema educatiu i aparell escolar.
- 2.2. L'administració educativa i la legislació que la regula.

BLOC 3. La supervisió educativa: teoria i pràctica.

- 3.1. Inspecció i supervisió.
- 3.2. La supervisió en el conjunt de les Ciències de l'Educació: estatut epistemològic.
- 3.3. Supervisió educativa i avaluació.
- 3.4. Professionalització de la supervisió.
- 3.5. La supervisió com a acció de l'Administració Educativa.
- 3.6. Supervisió de centres escolars.
- 3.7. Les funcions supervidores: orientació, assessorament i anàlisi.
- 3.8. Models i tècniques de supervisió.

BLOC 4. La Inspecció d'Educació.

- 4.1. La Inspecció Educativa com a òrgan de supervisió, control i avaluació.
- 4.2. Les visites d'Inspecció: àmbits, objectius i tipologia legal.
- 4.3. L'informe d'Inspecció.

BLOC 5. Planificació i supervisió del sistema educatiu.

3. Avaluació

Per aprovar l'assignatura cal assistir a totes i cadascuna de les activitats.

- Assistència i participació activa a les classes teòriques i pràctiques. Prova escrita al final de l'exposició teòrica del temari (PRESENCIAL: 40%).
- Elaboració i presentació del projecte de supervisió d'un centre educatiu (màxim 4 persones) dins dels terminis prèviament acordats. Els treballs hauran de seguir les pautes donades a l'inici de curs (DIRIGIT: 40%).
- Tutories grupals i individuals presencials (mínim 2) i participació en la discussió i posada en comú de les lectures obligatòries que es treballaran a classe. Igualment, l'estudiant presentarà una reflexió personal sobre el seu procés d'aprenentatge (AUTÒNOM: 20%).

4. Fonts d'informació bàsica

La bibliografia bàsica de l'assignatura es completarà amb diferents materials i recursos (bibliografies i webs complementàries ordenades per temes, guies de lectura, guions de discussió, pautes per al treball en grup, etc.), que es facilitaran segons vagi avançant el desenvolupament del temari.

Bibliografia recomanada

- AA.VV. *Sociedad, cultura y educación*. Madrid, CIDE / Universidad Complutense, 1991.
- AA.VV. *Per a un sistema d'ensenyament nacional català. Bases, problemes i tendències*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1997.
- ANDER-EGG, E. *Introducción a la planificación*. Buenos Aires, Humanitas, 1985.
- ASCD. *Supervision of teaching*. Alexandria, Va. ASCD, 1982.
- BARTON, L.; WALKER, S. *Social crisis and educational research*. London, Croom Helm, 1984.
- BATES, R. et al. *Práctica crítica de la administración educativa*. València, Universitat de València, 1989.
- BAUDELLOT, Ch.; ESTABLET, R. *El nivel educativo sube. Refutación de una antigua idea sobre la pretendida decadencia de nuestras escuelas*. Madrid, Morata, 1990.
- BEARE, H. et al. *Cómo conseguir centros de calidad. Nuevas técnicas de dirección*. Madrid, La Muralla, 1992.
- BRIGHOUSE, T.; WOODS, D. *Cómo mejorar los centros docentes*. Madrid, La Muralla, 2001.
- CANO, E. *Evaluación de la calidad educativa*. Madrid, La Muralla, 1998.
- CASANOVA, M.A. *La Evaluación, garantía de calidad para el Centro Educativo*. Zaragoza, Edelvives, 1992.
- CASANOVA, M.A. *Manual de evaluación educativa*. Madrid, La Muralla, 1995.
- CASANOVA, M.A. *Evaluación y calidad de centros educativos*. Madrid, La Muralla, 2004.
- CIDE. *Sistema Educativo Español 1995*. Madrid, CIDE / MEC, 1995.
- COLOM, A.J. (Ed.). *Política y planificación educativa*. Sevilla, Preu Spínola, 1994.
- CONSEJO ESCOLAR DEL ESTADO. *Informe sobre el estado y situación del sistema educativo. Curso 1994-1995*. Madrid, MEC, 1996.
- DE PUELLES, M. *Política y administración educativas*. Madrid, UNED, 1987.
- DEAN, J. *Supervisión y asesoramiento*. Madrid, La Muralla, 1997.
- FONTAN, P. *Educación i orientar per al futur. Bases per a una pedagogia prospectiva*. Barcelona, Proa / Universitat Ramon Llull, 1995.
- Fòrum d'Educació (3r). *La llei de qualitat: reforma o contrarreforma en el sistema educatiu?* Barcelona, ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2002.
- FRANSETH, J. *La supervisión escolar como guía*. México, Trillas, 1976.
- FULLAT, O. *Política de la educación. Politeya-Paideia*. Barcelona, Ceac, 1993.
- FUNDACIÓN SANTILLANA. *Perspectivas, reformas y planificación de la educación*. Madrid, Fundación Santillana, 1990.
- GARCÍA GARRIDO, J.L. *Problemas mundiales de la educación. Nuevas perspectivas*. Madrid, Dykinson, 1992.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Mapa escolar de Catalunya*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1989 i successius.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Legislació d'Ensenyament de Catalunya*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1995.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Mapa escolar de Catalunya. Formació professional específica*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1998.

- GÓMEZ DACAL, G. et al. *Técnicas y procedimientos de inspección educativa*. Madrid, Escuela Española, 1993.
- HALLAK, J. *Invertir en el futuro. Definir prioridades educacionales en el mundo en desarrollo*. Madrid, Tecnos / UNESCO, 1991.
- HERMOSO NÁJERA, S. *Técnica de la inspección educativa*. México, Oasis, 1973.
- JOINT COMMITTEE ON STANDARDS FOR EDUCATIONAL EVALUATION. *Normas de evaluación para programas, proyectos y material educativo*. México, Trillas, 1988.
- LÁZARO, E. *La educación en el Estado de las Autonomías. Atribución y ejercicio de competencias educativas*. Madrid, MEC, 1984.
- LEGRAND, L. *Por una política democrática de la educación*. Barcelona, Península, 1981.
- LOCE-2002. *Ley Orgánica de Calidad de la Educación*, de 23 de diciembre de 2002 (BOE 24 de diciembre de 2002).
- MAÍLLO, A. *La Inspección de Enseñanza Primaria. Historia y funciones*. Madrid, Escuela Española, 1967.
- MARTÍ, R. *La conflictivitat competencial en l'àmbit de l'ensenyament*. Barcelona, Institut d'Estudis Autònoms, 1993.
- MARTÍN RODRÍGUEZ, E. *Supervisión de la educación*. Madrid, UNED, 1988.
- MATA, M. *La educación pública*. Barcelona, Destino, 1997.
- NOGUEIRA, R. *Principios constitucionales del sistema educativo español*. Madrid, MEC, 1988.
- OFSTED. *Handbook for the Inspection of Schools*. London, HMSO, 1993.
- PADRÓS, X. et al. *El desplegament autonòmic a Catalunya. Departaments de Cultura i Ensenyament*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Autònoms, 1992.
- PEDRÓ, F. *L'orientació política del sistema educatiu a Catalunya*. Barcelona, UOC, 1997.
- RUÍZ, J.M. *Cómo hacer una evaluación de centros educativos*. Madrid, Narcea, 1996.
- SARRAMONA, J. *Fundamentos de educación*. Barcelona, Ceac, 1995.
- SARRAMONA, J. *Teoría de la educación. Reflexiones y normativa pedagógica*. Barcelona, Ariel, 2000.
- SOLER, E. (Coord.). *Fundamentos de supervisión educativa*. Madrid, La Muralla, 1993.
- SOLER, E. *La práctica de la inspección en el sistema escolar*. Madrid, Narcea, 1995.
- SOLER, E. *La visita de inspección*. Madrid, La Muralla, 2001.
- STUFFLEBEAM, D.L.; SKINKFIELD, A.J. *Evaluación sistemática. Guía teórica y práctica*. Barcelona, Paidós / MEC, 1989.
- SUBIRATS, J. (Coord.). *Més enllà de l'escola: transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals*. Barcelona, Mediterrània, 2003.
- TEIXIDÓ, M. *Supervisión del sistema educativo*. Barcelona, Ariel, 1997.
- TEIXIDÓ, M. <<Planificación de la Educación. Secuencia: posibilidad, integridad, creatividad>>. *Organización y Gestión Educativa*, 16-19, 2004 (5).
- WILES, J. *Supervisión*. Columbus, Ohio, Merrill, 1986.
- WOODS, P. *La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa*. Madrid, Paidós / MEC, 1987.

Recursos electrònics amb extensa documentació:

www.unesco.org/iiep/
www.iipe-buenosaires.org.ar/